Ч. 275. Львів, Четвер, дня 6. (19.) грудня 1901. Річник V.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2·50 зр. (5 кор.)
на місяць 85 кр. (1 к. 70 с.)
За границею:
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Доси були слова — тепер потреба діл.

З нагоди виходу рускої молодїжи з львівского університету на чужосторонні подав др. Е. Олесницкий цінні замітки про потребу основної орґанїзациї всїх Русинів задля материяльного пособлюваня рускої академічної молодїжи, щоби тим способом обезпечити образованє нашого молодого поколїня і не допустити до марнованя молодих сил задля недостатку материяльних засобів. Справдї питанє вельми пекуче, на часї. Иньші народи мають грошевитих меценатів, які богатими стипендийними фондациями помагають молодим людям осягнути образованє, руский же нарід не має вельмож, отже тут загальний народ ний податок, добровільно складаний, повинен подати таку поміч. Руска суспільність повинна показати дїлом, що уміє подбати про своїх дїтий, а тим причинить ся до образованя цїлого молодого поколїня, яке опісля займе всякі становища суспільні в нашім краю.

Але таки загальна орґанїзация всїх Русинів для материяльного пособлюваня нашої академічної молодїжи — се, так сказати-б, одна сторона медалю, а тепер як-раз пора подумати і про другу, яка тепер є не менше актуальною з того часу, від коли у нас поставлено питанє заснованя українсько-руского університету. Нинї сим питанєм переняла ся не тільки вся українсько-руска суспільність, але й в польскім таборі і в польскім дневникарстві чутно подекуди прихильні тому голоси, хоч переважає там неприхильне становище, а головним арґументом тих неприхильних голосів є докір, начеб в рускій суспільности не було потрібних наукових сил для обсади університетских катедр.

Отже тепер як-раз пора наспіла для рускої суспільности показати перед сьвітом, що она не є менше вартна, що посеред неї є доволї талантів, які нераз зани кали і марнували ся або задля материяльного недостатку або задля недостачі відповідного пляну наукової роботи, або також задля недостачі підпори тих чинників, які повинні би дбати про відповідне зужитковане науково підготовлених талантів. Добре сказав колись Антін Могильницкий за латиньским поетом:

Якби хлїб наш насущний, лекші дневні працї,
Неодин з нас був би Вірґіль і Гораций!

а ті слова можна приложити і до працї на науковім полї. Богато у нас пропадає талантів, або не має спроможности виробити ся відповідно задля недостатку материяльної помочи, але чимало пропадає і задля недостачі наукового проводу, задля недостачі відповідного кермованя їх силами, задля недостачі роздїлу роботи, яка може довести до університетского становища. Коли серед наших молодих людий були доси такі пориви до осягненя відповідного наукового підготовленя, а відтак університетского становища, то се були рідкі одиницї, а не було в тих змаганях обдуманого загального пляну. Тепер, коли нам безнастанно тикають в очи, що нема у нас наукових сил для університетских катедр, що нема у нас кандидатів на доцентів, то в першій лїнії руска суспільність приневолена звернути ся до свого молодшого і молодого поколїня з словами: доси були слова — тепер потреба дїл. Мінїстер просьвіти при ріжних нагодах заявив руским послам, як і недавній депутациї Русинів, що він має материяльні засоби до розпорядимости і готов давати стипендиї і наукові підмоги, наколи найдуть ся спосібні кандидати на доцентів. Отже тепер повинно наше молодше і молоде поколїнє показати дїлом, що домаганє основаня українсько-руского університету не є високопарною фразою, а має реальну основу. Є у нас між молодими професорами деякі сили, котрі могли би в короткім часї вступити на університетску видівню, а між академічною молодїжю найде ся також богато материялу до таких становищ. Однак в усїм тім змаганю треба орґанїчної роботи. Бувало, що до одного предмету забирало ся двох-трех кандидатів, а иньші лежали облогом. Отже тут треба з гори обдуманого пляну, треба подумати насамперед про обсаду найконечнїйших катедр, а відтак прийшли би на чергу і иньші. Сю задачу орґанїзациї наукового підготовленя доцентів, роздїлу працї і т. и. повинно приняти на себе Наукове Товариство імени Шевченка, де повинні би зголошувати ся кандидати, оно повинно би глядати потрібних сил і в порозуміню з рускими послами дбати про їх наукове підготовленє, щоби могли відтак осягнути відповідні становища.

Ол. Барвіньский.

Причинки до історії сецесиї
русько-української молодїжи із львівского університету.

(Зібрав *Василь Калинин*).

(Дальше).

II. В кілька днїв пізнїйше приносить педель II року богословія, п. Зелиньский Іван, до канцеляриї теольоґічного деканату індекси з II-го року. Лиш п. З. заговорив по русько-українськи, що приносить індекси, перервав кс. др. Фіялек бесїду педлеви і цїлий дрожачи зі злости, каже: »Jak? Jak? Jak? Nie rozumiem po rusku.« П. З. повтаряє ще раз, як попереднього разу, що він з руської ґімназиї, що неприємно би було деканови слухати, як (п. З.) калїчив би по польски — так як не згодив би ся п. З., як би кс. др Ф. калїчив по русько-українськи. Кс. др. Фіялек відвернув ся нервово, нїби за чимсь глядає, а за хвильку відвертаєсь: »Aha, pan przyniósł indeksy, ile ich jest?« П. З. відповідає: »Пятьдесять шість!« Кс. др. Ф.: »Ile, ile? Nie rozumiem!« П. З. каже знову: »Пятьдесять шість!« Кс. проф. др. Комарницкий — присутний сїй сценї — перебиває: »Pięćdzięsiąt sześć!« Кс. др. Ф. записав і став переглядати індекси. Знов накинув ся на п. Зелиньского за фотоґрафії, за імена професорів писані по руски, за родоводи. . . . »To wszystko rzecz pedla przypilnować porządku; ja tego dalej nie zniosę« і т. д. казав кс. др. Ф. А коли п. З. зачав представляти, що до тепер не вимагано фотоґрафій, що о них постарає ся, то що хвиля переривав єму кс. др. Ф бесїду словами: »Nie rozumiem!« — то знов: »Mnie nic nie obchodzi, jak dawniej było; ja się trzymam przepisów i tylko siebie pilnuję«.

Відтак мав п. Зелиньский майже що другий день дїло до кс. декана Фіялка — і кождого разу повторяла ся та сама історія. Як лиш кс. др. Ф. почув русько українське слово, тратив зі злости притомність і попадав в страшну злість. — Одного разу трохи охолонув кс. др. Ф і каже майже просячим голосом до п. Зелиньского: »Proszę pana, taż pan wie, że ja po rusku nie rozumiem*); dlaczego pan mówi po rusku?« Коли на то п. Зел. заявив, що по польски говорити не буде, від того часу ще більше кидав ся на него кс. др. Ф. і прямо іґнорував єго. Дуже часто стояв п. Зел. в канцеляриї теольоґічного деканату цїлі чвертьгодини, а декан нарочно балакав з першим-лїпшим Поляком — навіть про приватні справи, щоб лиш п. Зелиньскому докучити. Раз пр. розправляв кс. др. Ф. цїлої пів години з якимсь Поляком »z Królestwa« »za męczenników« і т. п., а педель б. З. ждав. — Поляка-педля все скорше приймав кс. др. Ф., хоч сей Поляк разом прийшов з педльом-Русином п. Зелиньским. — З Поляком обходив ся кс. др. Ф. як найчемнїйше, а п. Зелиньского в присутности Поляка ще більше з гори набирав за найменшу неточність, а найчастїйше зовсїм неслушно.

(Дальше буде).

Відповідь мінїстра др. Гартля
в справі сецесиї руских академиків.

(Після стеноґрафічного протоколу).

Що-до 3. (читає):

»Чи п. мінїстер просьвіти схоче запорядити, щоби права рускої мови у львівскім університетї були шановані університетскими властями, щоби руска мова мала там ті права, які она мимо польскої урядової мови має правно в иньших урядах і в судах в краю?«

Розумів ся само собою, що я готов всяку конкретну жалобу в сїм зглядї на основі теперішного правного стану розслїдити і довести до справедливого полагодженя. Але справдїшні жалоби доси не доходили до моєї відомости і аж в остатнім часї лучило ся отсе:

1. Спір з звич. професором історії з рускою викладовою мовою д-ром Михайлом Грушевским о уживанє рускої мови на засїданю професорскої колеґії, коли сей професор станув в суперечности з недвовначними постановами нинї обовязуючого язикового ладу.

2. Поведенє декана богословского видїлу, котрий не хотїв принимати по руски виготовлених індексів і родоводів; але в сїй справі уступчивостию академічних властий вдоволено вже бажаням руских студентів.

*) При кінци отсеї хронїки докажемо, що кс. др. Фіялек уміє читати по русько-українськи і друковане і писане, і що мову русько-українську розуміє.

Що-до 4. (читає):

»Чи п. міністер просьвіти хоче постарати ся о те, щоби установлюванє руских катедр у львівскім університеті поступало без неоправданих перешкод?«

До сего я цілком готов, але мушу ще раз на те звернути увагу, що тепер до сповненя сих бажань нема иньшої дороги як через габілітацию. Однако я не сумніваю ся, що прозьби руских кандидатів о габілітацию факультети будуть справедливо оцінювати. Коли би я мав бути змушений до сумнівів що-до несправедливої оцінки, то ані хвилї не вагав би ся наукові роботи кандидата віддати неупередженим фаховим людям до поновного оціненя і на основі такої оцінки евентуально візвати факультет, щоби приступив до поновного реасумованя випадку. Шкільна управа має право внесенє факультету на габілітацию затвердити або відкинути, але не має права самостійно габілітацию переводити.

Ad 5 (читає):

»Чи п. міністер просьвіти готов подбати о те, щоби рускі студенти в разї свого повороту до львівского університету, як і иньші їм прихильні студенти того університету не були виставлені на жадні переслїдуваня з поводу теперішних подій, як сего можна побоювати ся не без підстави?«

Що дотичить обави, заміщеної в пятім запитї, що рускі студенти, які мають волю вернути на львівский університет, могуть бути виставлені на переслїдуваня, то я позволю собі замітити, що оправданє сеї обави, яке відносить ся до завзиву ректора, видає ся менї нестійним. Не хочу перечити, що сей поклик може міг бути так стилїзованим, що був би забезпеченим против всякої, навіть злобної інтерпретациї; але навіть в кінцевім положеню сего відзиву, що звучить: »Супокійне та статочне поведенє, заразом націховане рішучою готовостию до оборони поваги і привилеїв нашої Alma mater по мисли торжественного приреченя, яке ви зложили при одержаню становиска академічного горожаньства, викличе память на обовязки послушеньства супротив академічних законів навіть в сумлїню тих, які на них забули« — навіть в сїм реченю, при неупередженім пониманю, не можна добачити наміру, одну частину студентів, іменно Поляків, накликати до борби против Русинів, а твердженє, що польскі студенти навіть явили ся з оружем, щоби убивати Русинів, є простим твердженєм (*протести*), яке з одної сторони заперечують з такою самою рішучостию, з якою з другої сторони єго ставляють.

Тому близьким є припущенє, що масове виступленє руских студентів є сьвідомим, може з внї спонуканим продовженєм сих ексцесів, щодо яких навіть інтерпеляция признає незаконність і брутальність поведеня і я на жаль не можу припустити, що без сего поклику сей злощасний рух дійшов би був до такого кінця.

Коли рускі студенти в такім великім числї покидають львівский університет та щоби постарати ся за дальшу інскрипцию на иньшім університетї, то я не в силї дати нинї заяви про становиско академічних властий, які є виключно компетентними що-до принятя студентів; але на випадок, що сї студенти мали-б стати принятими, з найбільшим натиском звертаю увагу вже тепер в їх інтересї, що, коли би мало розходити ся лише о позорну інскрипцию задля ратованя півроку, без відвідуваня викладів, я буду наставати як найострійше на академічні власти, відмовити таким студентам потвердженя півроку.

Тому в інтересї сих руских студентів я можу лише дати раду, завернути сей крок, який вчинили в пристраснім роздратованю та старати ся о повторне принятє на львівский університет, якого академічні власти, після мого сильного довіря, не відмовлять їм своєї опіки. Моєї прихильної підпори могуть бути певні, коли лишень будуть іти на законній дорозї. (Оплески).

Обчислїм ся!

Містимо отсю допись, надіслану нам з краю, не лише задля патріотичних та хосенних адок висказаних у нїй, але і з сеї причини, що она рішучо звертає ся против *всяких консолїдаций* з ренеґатами нашої народности. А в сїй хвилї *заносить ся знов на нову консолїдацию.* Ото дійшло до нашого відома, що львівский народовецкий »штаб« на власну руку, без порозуміня з молодїжию, певно против єї пересьвідчень, робить кроки до злуки з москвофілами в акциї для академічної молодїжи. Не було кацапів до сецесиї, не потреба їх по сецесиї! Обчислїм наші сили, а переконаємо ся, що можемо обійти ся без сеї понижаючої консолїдациї, затроюючої цїле наше народне житє. А тепер оставляємо слово нашому дописувателеви:

Високоповажаний стрийский патріот підніс сими днями гадку зорґанїзованої помочи для нашої академічної молодїжи, полишеної доси цїлком нашою суспільностию. Гадка ся в засадї як щира, так гарна і нема певно між Русинами нїкого, хто би на неї не згодив ся. Однак спосіб переведеня єї, який предложив Високоповажаний стрийский патріот, видає ся менї як все, що робить ся під впливом хвилевого зворушеня, надто односторонним. І так думає Вповажаний др. Олесницкий одним потягом пера, з уваги на молодїж академічну, перейти до порядку дневного над всїми нашими народними інституциями, в особенности над бурсами, а звернути суспільну жертволюбність виключно в сторону нашої академічної молодїжи. Менї се видає ся так, мовби якийсь огородник гадав звернути цїлу свою увагу і труд на одно лиш дерево в цїлім огородї, або наколиб який »ґеометер« захотїв спровадити всї жерела потоки та ріки на нашій Руси у одну велику ріку. Чи було би се добре? Чи могло би се вийти в хосен нашого народного поступу? Чим жеж стоять всї наші народні інституциї, як не »біжучою« жертволюбностию нашої суспільности? Що би з усїми ними стало ся, мож вже наперед вносити з безнастанних »відозв« ріжних видїлів, яких ми доволї начитуємо ся по всїх руских часописях. А специяльно що-до наших бурс, хто знає, чи справа самостійного руского університету була би вже тепер на порядку дневнім, як би не сї наші бурси? Кілько би то спосібної рускої молодїжи не дістало ся нїколи на університет, сли би не бурси? Бурси наші є безперечно не лише математичним, але і патріотичним — так сказати би — ядром нашої ґімназияльної молодїжи. Тому нам нїяк відвертати щедрої нашої руки від наших бурс, бо тодї з нашою шкільною молодїжию стало би ся вже в ґімназиї те саме, що нераз дїє ся, в часї студий університетских, з академічною, з тою хиба великою ріжницею, що молодїж ґімназияльна по провінціональних містах більше безпомічна як академічна по столицях країв. Правда се, що деякі наші бурси не цїлком так ведені »як треба«, а від чого-ж тодї та суспільність наша, що складає ся на бурси? Она-ж має право і обовязок навіть до бурс заглянути і установити там такий заряд, який би зумів відповісти цїлям бурси, іменно під зглядом народним.

Між иньшим закинув нашим бурсам шановний стрийский патріот, що они виховують нераз і ренеґатів. Єсли так є — декуда дійсно так є, признаю се прилюдно — то хто тому винен? Чому мовчить на се мов нанята наша іменно так звана опозицийна суспільність, хоч знає добре, де оно так є? Чому та опозицийна суспільність виговорює ся з тим лиш случайно під впливом хвилевого зворушеня? Хто винен тому, що в нас ренеґатство зменшає ся лиш в гомеопатичних дозах у споду, а з такою елементарною силою перепинює наш українско-руский народний добуток в »горі«? Хто винен сїй аномалїї, що в нас по 54 роках від проголошеня народної проґрами престоли наших народних провідників окружають мов зелїзним муром майже виключно ренеґати? Хто винен всїм наслїдкам такого стану річи, як не ті самі, що вічно викрикують на ренеґатів, а малу хвилину без тих самих ренеґатів просто жити не могуть? Хто винен тому, як не ті передові полїтики наші, що тих самих людий нинї називають ренеґатами, а завтра патріотами і так іде in dulce infinitum без кінця і міри? І чиж можна дивувати ся, що наколи старші санкціонують ренеґатство, те саме посьпівують собі і молодші? »Wie die Alten sungen, so zwitschern die Jungen«. Се природні наслїдки тої »високої« полїтики, що для хвилевих а ще до того сумнївних успіхів товче ся мов Марко по пеклї з »поглядами та партиями« там, де по совісти належало би прилюдно сказати: ренеґатство, зрада народної справи. Народи жиють і кріпшають національною ідеєю та сьвідомостю а не »пактами« з купкою ренеґатів, над котрими крайна пора вже перейти нам до порядку дневного. Тодї певно не буде потреба нарікати на ренеґатів, а они самі, наколи в них є ще честь народна, будуть нам за те вдячні. Cui bono оглядатись за людьми, що нїколи Русинами не були і не будуть, хочби як визначні становиска занимали? Пощо залицяти ся до людий, що на устах мають вправдї солоденький усьміх, за те в серцю лиш зраду руского народу носять?

Вертаючи до квестиї орґанїзациї помочи для академічної молодїжи, ставлю дві засади:

1. *Hoc facere et alterum non neglegere.* Хто видає релятивно за богато а зглядно на злишні річи, той може і повинен ограничати свої видатки до сего, що конечно потрібне. Нам не вільно однак, підпомагаючи молодїж академічну, забути о всїх других народних та добродійних інститутах, бо се означало би стаґнацию на всїх полях народного житя. То значить, за підставу материяльної помочи для академічної молодїжи треба взяти такий »податок« народний, який би не обтяжав надто звичайної нашої добродійности. Не треба однак при тім обавляти ся, щоби поміч для академічної молодїжи була наслїдком того за мала, бо

2. як самостійний руский університет буде духовим майном всего руско-українського народа, *так всї верстви, всї маси руско-українського народу мають обовязок прийти в поміч молодим борцям за університет*, тим більше, що сї борцї се рідні дїти руско-українського народу!

Сї дві точки уважаю основою, на якій належить оперти материяльну поміч для академічної молодїжи. Для переведеня самої акциї звертаю увагу рускої суспільности на слїдуюче:

1. Ми на провінциї знаємо вправдї, що доси зложено 10.000 К, але ми не маємо і понятя о тім, *кілько властиво потребує* молодїж академічна і то в найблизшім часї, щоби з одного боку не потерпіла значних страт у своїх рядах, а з другого не була змушена затягати лихварских довгів. Подати нам сї дати до відомости чим скорше, є обовязком теперішного комітету для збираня складок.

2. Злишне є доказувати, що ся акция не є добродійною, але строго народним обовязком. Тому кождий, хто може, повинен брати в нїй удїл, хочби як дрібним датком, а хто до чого зобовяже ся — *без чого орґанїзация не є можлива* — той мусить свій даток точно с. є кождого місяця і в означений день сплачувати, бо се для молодїжи академічної необходиме а для самої суспільности лекше. Тому то для успішної акциї потреба конечно і то чим скорше оснувати всюда. де лиш суть Русини: а) лїсти зобовязаних до сталого місячного датку, б) як найбільше число комітетів провінціональних, щоби подбали о правильне стяганє датків та придбали як найбільше число зобовязаних до сталих датків, в) Комітету Центрального, що руководив би цїлою акциєю та зносив ся безпосередно з представителями молодїжи по університетах, г) візвати Русинів замешкалих в Кракові, Відни та Чернівцях, щоби бодай морально підпирали нашу молодїж в вишукуваню гідного платного занятя, д) самим академикам радив бим позакладати собі збірні »станциї«, бо господарка громадска є таньша і лїпша, як одиниць з окрема

Не випереджаючи нїчиєї жертволюбности та не маючи статистичних дат нашої жертволюбної суспільности, можу хоч в приближеню подати білянс, на який нам легко здобути ся. І так на звиж 2.000 наших сьвящеників знайде ся без сумнїву хоч половина с. є 1.000 таких, що зможуть без найменшого обтяженя складати *по однїй коронї місячно*, а се зробить 12.000 К річно. Розуміє ся, що фактично сума ся буде хоч два рази більша, бо знайдуть ся не десятки, але сотки таких, що зобовяжуть ся платити по 2 К і більше місячно, бо се жертва не лиш на руский університет, але для власних дїтий а евентуально для зятїв. Таким чином мож чистити на 24.000 К річно зі сторони самого нашого сьвященьства. Розуміє ся, що з тих самих мотивів, у двоє тілько повинна зложити:

сьвітска інтеліґенция, заможнійші міщане та селяни, що разом зложило би показьну квоту 72.000 К річно.

Отсї мої думки подаю під розвагу всеї руско-українськоі суспільности. *ю.*

Від Земляків з Варшави.

Воскреснеш, нене, встанеш з домовини;
Тебе я словом правди привітаю.
І рознесеть ся слава України
По всїй вселенній од краю до краю.
Кулїш.

Щиросердечне витаємо Вас, брати Русини-Українцї, всїм серцем подїляючи Ваші бажання вільного розвою своєї рідної культури, того чистого, рухливого струмочка, котрий, витїкаючи з суто національних потреб, сполучає всї народи з великим океаном вселюдского братерства, рівности та свободи.

Прочитавши, як торкнулась львівска польско-студентська молодь до справи застування русько-українського унїверситету, душею і серцем вболїваємо, що в спільній історії двох братів-Славян — Українця і Поляка — і досї ще не згасло полумя колишньої ворожнечи, що і досї ще не з'єднали ся вони у спільній братерській працї на нивах своїх народних, сьвятій працї на користь і собі і всьому славянському люду.

»Гей Ти, брате Ляше, невже пак до суду
Між нами нелад бідолашний?
Ой скинь бо з очей ти колишню полуду
Та праведно глянь необашний.
Як-би Єзуїти не стали між нами,
Не знали-б ми вкупі неволї,
Бо ми не кували других кайданами,
Чужої не нищили волї!...

Душею і серцем вболїваємо, але сподїваємось, що не уся польска молодь тримаєть ся ворожого українству становища, і віримо, що минеть ся колись той »нелад бідолашний« і запанує поміж братами-Славянами любов, братерство та згода.

А поки-що роблячи, о скілько мога, для добра нашої родини і дивлячись на Вашу працю, одмовляємо нашим ворогам суперечникам словами поета:

»Нас не зможуть супостати
Взяти в кайдани свої!
Ми бороним наші хати,
Наші тихії гаї.
Не вмирає наша слава,
Не вмирає наша честь,
Бо живе в нас сила жвава,
Бо робітники в нас єсть!

Подїляючи Ваші бажання і витаючи Вас, яко щирих борцїв за українсько-руську культуру, пишемо на своєму прапорі:

Гей, хто хоче всїм свободи,
Поєднаймось, як брати!
Сонцем правди, сьвітлом згоди,
Боже, шлях нам осьвіти!
Хай забудеть ся недоля
І неслава давних лїт,
Щастє-ж рівне й рівна воля
Запанують на весь сьвіт!«

Саломія Крушельницка.
Констанція Блоньска.
Александер Мишуга.

(Слїдує ще 34 підписів варшавских Українцїв).

Новинки.

— **Календар**. В четвер: гр.-кат. *Св. Николая Чудотворця;* рим.-кат. Немезия. — В пятницю: гр.-кат. Амврозия еписк.; рим.-кат. Теофіля. — В суботу: гр.-кат. Потапія; рим.-кат Томи апост.

— **Станиславівске епископство**. З найдостовірнїйшого і найкомпетентнїйшого жерела довідуємо ся, що всякі поголоски про іменованє станиславівского епископа є не лише безпідставними, але до тепер навіть не зажадано *предложеня кандидатів* на се епископство, і длятого таке предложенє ще *не вийшло.* Як звісно, розходить ся в сїй цїлій справі о дотацию і поки справа дотациї не буде порішеною, видиганє кандидатів було би передвчасним і безпредметовим.

— **Заява признаня** швайцарских студентів і професорів русько-українській академічній молодїжи в Галичинї. Студенти унїверситету в Цїрїх в Швайцариї, в числї 112, родом з Австриї Росиї, Італії і Швайцариї, та 12 професорів цїріхского унїверситету прислали нашим академікам заяву сего змісту: »Зваживши, що русько-українська народність є гнетеною, що терпіла і терпить богато; зваживши, що русько-українська народність має повне право розвивати і плекати свою мову; зваживши, що 4 мілїони Русинів-Українцїв в Австриї має безперечне право домагати ся висших наукових заведень; зваживши, що русько-українські студенти в борбі о свої справедливі права стрічають ся з короткозорим шовінїзмом;

студенти швайцарских унїверситетів висказують русько-українським студентам у Львові свою симпатию і взивають їх, аби в культурній борбі ступали витревало аж до побіди«.

— **З Золочівщини** одержуємо до поміщеня отсей завзив:

До Високоповажаних пп. виборцїв і правиборцїв соймових з всїх громад Золочівщини!

Прошу в цїли внесеня протесту против вибору пана Аполїнарого Яворского на посла до сойму з сїльских громад округа виборчого Золочів, о *безпроволочне* надісланє менї: 1) Фактів надужить виборчих, котрі доси не були подані до відомости; 2) на окремім аркуші підписи виборцїв і правиборцїв з кождої громади з наголовком: *Прилучають ся до протесту против вибору пана Аполїнарого Яворского на посла до сойму з куриї сїльских громад Золочівщини підписані виборцї і правиборцї громади . . .* Прошу *о нехибне* надісланє сих письм до понедїлка, с є. 23. грудня включно. — о. *Д. Танячкевич,* в Закомарю п. Ожидів.

— **Зі Станиславова.** Видїл станиславівскої філії »Руского Товариства педаґоґічного« має честь запросити Всечесних і Високоповажаних Членів як також і тих Високоповажаних Родимцїв, котрі хотїли би ся вписати до товариства, на *загальні збори,* що відбудуть ся дня 23. н. с. грудня с. р. в комнатах »Руской Бесїди« (ул. Собіского. ч. 28.) з слїдуючим порядком дневним: 1. О год. 9. Служба Божа в катедральній церкві; 2. точно о год. 3. пополудни відкритє зборів; 3. відчитанє протоколів III. і IV. загальних зборів; 4. звіт уступаючого видїлу; 5. звіт касовий; 6. вибір голови і нового видїлу; 7. внесеня і інтерпеляциї; 8. відчит на тему »Звичаї і забобони, яких придержують ся всїлякі народи в вихованю своїх дїтий«.

— **Сецесия Поляків з Німеччини.** З Брунсвіка доносять: Сенат тутешної політехніки приказав замкнути польску читальню студентів Поляків, що істнує при політехнїцї. Внаслїдок сего студенти Поляки переносять ся на львівску політехніку і на иньші.

— **Средство проти рака**. Як звісно, доси нема ще средства, яке успішно вилїчило би недужих на рака. Нераз можна було читати про ріжні нові способи, як лїчити сю недугу, але сї вісти показали ся або неправдивими або пересадними. Отсе знова стрічаємо в американьскій часописи »Morning Post« таку замітку: Др. Гачіюс в Америцї винайшов новий спосіб лїченя рака за помочию лучів Рентґена. Лїкар піддав недужого, що мав рака на горішній губі, 10-мінутовому дїланю лучів, і се примінював що другий день. По трех тижнях недужий був зовсїм здоровий, що потвердили иньші лїкарі.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних у Львові** оповіщує:

Дня 15. грудня с. р. отворено перестанок »Вечиста« лежачий в окрузї ц. к. Дирекциї зелїзниць державних в Кракові поміж стациями Домбє-Пяски і Чижини на зелїзници льокальній Краків-Коцмирів для руху особового і пакункового. Білєти їзди будуть видавати кондуктори в поїздах, а пакунки принимає ся за оплатою належитости в стациї відбору. Час відїзду поїздів, що задержують на тім перестанку, подано в осібнім оголошеню.

— **Конкурс** на посаду інспектора поліциї і торгового комісаря з платнею 1600 К і 3 пятилїтями по 200 К розписує маґістрат м. Перемишля з речинцем до 10. січня 1902.

— **На книжочку вкладкову Товариства взаїмн. кредиту »Днїстер« ч. 1800.** на фонд академічної молодїжи дня 15. грудня 1901. вплинули слїдуючі датки: п. Михайло Димет купець у Львові 20 К, п. Северин Жуковский нотар в Буківску 20 К, п. Ю. Минько в Тернополи складку: 1) від себе 2 К, 2) від Е. Гіллера 1 К, 3) Ів. Парахоняка 1 К, 4) Е. Охримович 1 К, 5) Е. Здерковский 1 К, 6) М. Крушельницкий 1 К, разом 7 К, о. Йосиф Балько Турильче 5 К, п. Єрина Лукиянович Городниця (»Честь борцям!«) 3 К, о. Іван Щуровский Струтин виж. складку в долиньскій Радї повітовій від п. Мемлїха з Болехова 10 К, 2) о. Ів. Бирчака з Підбережа 2 К, 3) п. А. Гр. з Долини 1 К, 4) п. Адама Валїґурского маршалка 3 К, 5) Бавмана з Рожнїтова 1 К, разом 17 К, пп. ученики рускої ґімназиї в Коломиї складка 10 К, п. Порфирий Яремович нотар в Підгайцях від тамошної жидівскої інтеліґенциї 29 К 80 с., п. Алекс. Фолюсевич інжинер, Дрогобич 10 К, о. Остап Скоморовский, в Івачеві гор. 1) від місцевого церковного хору 1 К 40 с., п. Григ. Ковалик господар 1 К, разом 2 К 40 с., о. Лев Левицкий Мостиска 5 К, п. Н. Н. в Зарудцях 4 К, о. Прокопій Гук Порхова 10 К, о. Антін Андрухович Горохолина 10 К, о. Кирило Селецкий Жужель 5 К, о. Яків Яхно, Ванїв складку: від себе 2 К, п. Евстахий Яхно 2 К, о. Клим Пелехович 2 К, п. Мария Пелехович 2 К, п. Леонтина Строньска 2 К. п. І. Ґ. 4 К, Громадяне Глухова, Іванова 10 К 28 с., з дописскою: »Честь молодїжи! Народ, що має так ідейну молодїж, дібєть ся своїх прав!!!«, разом 24 К 28 с., о. Аполльон Сїмович, Снятин 10 К, о. Кирило Гаморак Стецева 11 К, о. Лука Шуст Самолуски 10 К. о. М. Кинаш Дїдилів 5 К, о. Теофан Бородайкевич Тростянець м. 5 К, о. Евг. Гарасимович Присівцї 10 К, о. Андрей Іневич Іванівка 12 К, п. Алексей Ів Руденьский Нивочина 10 К, о. Антін Гойдан Збора 6 К, о. Николай Теодорович Гусятин 8 К, п. Андрей Сороковский Немирів 2 К, о. Іван Голейчук Розгірче 10 К, п. Григ. Харак Куликів 10 К, о. Ілия Крайчик Будинин 2 К, п. Ант. В. Гуменюк Снятин 3 К, п. Єроним Давидович Снятин 2 К, п. І. Кульчицкий Ярослав 3 К, п. Спир. Ганкевич Целїїв 5 К, п. Ант. Чубатий Коломия 4 К, ВПр. ОО. Василияни в Добромили 2 К, др. Волод. Билиньский Збараж складку: о. Х 3 К, п. Ів. Телевяк господар з Красноселець 10 К, п. У. 2 К, з Комітету вечерка Шевченківского, чистий дохід 56 К 8 с., разом 71 К 08 с., п. Катер. Максимовичева, жена канц. суд. Перемишляни 5 К, п. Томко Хома господар Гнилицї вел. від хлопів Гайдамаків 10 К, п. Дмитро Чечота Шили, від хлопів Гайдамаків, з дописскою: »Ганьба тим, що нехнують наші народні права тай нас провокують! Слава нашим леґіням! Боріте ся! Ви кров з крови давних славних мучеників Руси-України, за Вами правда і ми з Вами і за Вас!« 15 К 30 с., о. Йоан Бриттан, Торчиновичі 10 К, п. Мих. Лукач господар в Старуни 2 К, о. Теофиль Данилович Петрів з дописскою: »Нашим славним борцям за народну справу« 7 К, о. Йоан Чмола Улашківцї 20 К, Хв. Жіночий Кружок в Калуши складку: п. І. Січиньска 2 К, п. С. Підлїсецка 1 К, п. судия Петрушевич 10 К, п. Перегинець 1 К, п. В. Максимович 1 К. др. Куровець 4 К. 40 с., п. В. Коритовска 2 К, п. Струтиньска 2 К, п. совіт. Петрушевич 11 К, п. Ал. Козакова 2 К, п. Іванна Рубчаківна 1 К, п. Ол. Коритовска 2 К, п. Мел. Коритовска 2 К, п. Л. Яновичівна 2 К, п. Л. Шпитко 1 К, п. А. Петрушевичівна 1 К. п. Даниловичівна 1 К, п. Т. Гарасимова 2 К, п. Лев Бачиньский 2 К, п. Н. Н. 5 К, п. Ф. Куровцева 4 К, разом 59 К 40 сот., п. Софія Петрушевич Стрий, складку в єї домі 5 К, п. Зузанна і Галя Строцкі Рудники 25 К, п. Біржиньский Лисятичі 10 К, о. Ник. Сваричевский Залїсє 5 К, о. З. Пясецкий сотр. в Люблинци нов. 5 К, о. Теофиль Добряньский Соколівка 20 К, о. П. Плешкевич Бабина 15 К. п. Теофиль Ґелитович радн. суд. в Березові 5 К, п. Йосиф Габер в Підгайцях 5 К, о. І. Алексевич в Ниврі 20 К, від Хв. Адмінїстрациї »Дѣла«, надіслані жертви по день від 11. до 15 с. м. (Вп. Добродїїв подасть Ред. »Дѣла« від себе) 2.546 К 98 с.; разом того дня 3.173 К 24 сот., по день 14. грудня вплинуло 11.212 К 79 сот., разом по день 15. с. м. сума 14.386 К 03 сот.

В виказї датків на фонд академічний присланих на книжочку вкладкову ч. 1800 Тов. вз. кр. »Днїстер« дня 12. грудня с. р. поміщенім в »Руслані« ч. 271 подано через ошибку *даток 200 кор.* від Вп. п-нї Юлїї Глиньскої; даток сей 200 кор. зложив *Вп. о. Ізидор Глиньский з Буцнева від себе,* що сим простуємо.

— **На книжочку вкладкову Тов. взаїмн. кредиту »Днїстер« ч. 1800** на фонд академічної молодїжи вплинуло дня 17. с. м. 756 К 9 сот. — разом з попередними є **16.822 К 63 сот.**

Телеґрами.

Відень, 18. грудня. N. fr. Presse в статї, можливо, що інспірованій, звертає увагу, що Франция старає ся відтягнути Італїю від тридержавного союза і тому робить єї небувалі уступки в Тріполїс. N. fr. Presse думає, що Франциї поведе ся розбити тридержавний союз.

Париж, 18. грудня. Patrie доносить, що стан в Пекінї є небезпечний від часу, як настали нові розрухи Китайцїв. Ґен. Дод мав зажадати скріпленя залоги до 4.000 люда.

Новий Йорк, 18. грудня. З Сант-Яґо де Чіле доносять, що арґентиньскі війска переступили границї Чілї.

Льондон, 18. грудня. Кітшенер доносить з Бельфасту, що Круцінґер є тяжко ранений і дістав ся в полон під Ганосверад.

❋ Читайте!! ❋

— **На св. Николая** постарало ся »Руске педаґоґічне Товариство« для наших діточок о правдиві королївскі дари: »*Ах, яке хороше!*« Велика книжочка ч. 99. з артистично виконаними, кольорованими ілюстрациями (ціна 2 кор.) запізнає дитину з урядженєм мешкань, селом, містом, горами, морем, паровими і електричними зелїзницями, тунелями і віядуктами, самоходами і колесницями (біциклями), кухонними знарядами, домашним звірем і дробом, дичиною наших лїсів і екзотичних, городовиною і цьвітами, міскими і сельскими типами, військом ріжних держав, найхарактеристичнїйшим птацтвом і діточими забавками. Скілько приємности і пожитку для дитини містить ся в сїй книжцї! Навіть на сїльскій закутнї оно може виробити собі своє понятє про широкий сьвіт та зацікавити ся до него. — Неменше гарною і пожиточною є книжка ч. 98. »*Приятелї дїтий*«, (ціна 1 кор. 20 сот.), в якій зображені всї домашні звірята, а при тім заміщено коло 50 добірних віршів, казок, загадок та пісень. Між ілюстрациями є також побутові образки, як »молочарка везе молоко«, »мисливий полює на заяця«, »польоване на перепелицї«, »виправа в Альпи«, »повіз запряжений козами«, »як пасуть вівцї«, »як стрижуть вівцї«, »як орють волами«, »як доють корову«. Дещо з того буде повинною для дїтий вихованих в містї, дещо заінтересує згов дїтий, вихованих на селї. Між поезиями, крім віршів поясняючих ілюстрациї, находять ся там цінні річи, як »Журба«, »Веснянки«, »Осел і віл«, »Гей, бики!«, »Сиротина«, »До працї« і др.

Ч. 100. »*Для розривки*« (ціна 1 К 20 с.), як і всї книжки, оправлена в тверду тектуру, прикрашена прегарною ілюстрациєю. Як вже вказує заголовок книжочка подає всїлякі картини з житя дїтий і допомагає тим самим чемним дїтям придумувати собі ріжнородні і чемні забави. І так бачимо там: »Подорож в спальнім ваґонї« (дївчинка спить в кошику), »Оборона перед дикими звірами« (хлопчик ховає ся до копа перед котиками). »Відкритє нової ріки«, »Полюс в лїсї«, »Придержаний на горячім учинку« (дївчинка зловила котика, який хотїв задушити пташку), »Від напасти, не пропасти« (дїти боронять ся від гусий), »Огородничка«, »На проходї«, »Над ставком«, »Маленькі свинки«, »Вірний песик«, »Забава з котиками«, »Прачка«, »Недїграний концерт«, »Пес весельчак між поважними дїтьми«, »Яблятко перший раз на пашї«, »Страшний братуч«, »Дїти і бузько«, »Загадочна печера«, »Кормленє кріликів«, »Цікава трійка«, »Їзда на козонцї«, »Коло керницї«, »В далекий сьвіт«. В сїй книжочцї заміщені вже поважнїйші поезийки, як »Воскресни Бояне!«, »Зрадник«, »Нива«, »До молодїжи«, »Псалом LXVII«, а дальше загадки, байки і дуже богато вдатних, веселих віршиків до ілюстраций.

Ч. 96. „*Дїтвора*« (ціна 1 К), книжочка в гарній оправі з незмірним богацтвом ілюстраций без тексту, є там: церков, водний млин, лїлія, канарок в клїтцї, качка з каченятами на водї, сьпіваючі коси, щиглы, гвоздик, румянок, вудвуд, медвідь з молодими, рицарский замок, синогорлицї, вітровий млин, корабель, жаба, адміралмотиль, паперяне орло, кінь на бігунах, фана, стрільба і шабля, кітка з котятами, фіялки, писанки, порічки, синий метелик, заяцї, пчола, вивірки, веселі кови, бузько в гнїздї, ящірка, пава, труба, сажант, верблюд в пустинї, малва, сливки, лис, льви шукаючі добичи, підкова, острога, коробець, бубен, черешнї, рожа, кінь і лошак, званок, овочі, коновка, лопата, сокира, кури з убрчатами, плуг, конї з возом, редька, товар при напою, ара, какаду, блават, левкоя, слонь, короп, мак, молоток і клїщі, шкільна юрба, гуска з гусенятами, парасоль і паличка, »правдива« стрільба і палаш, пес-сторож, суницї, олень з родиною, моримухи, виноград, баран і вівця, тулипан. Таке богацтво ріжних і вірно зображених предметів вистане для дитини на довго для забави і науки.

Ч. 97. »*Звірята домашні*« (ціна 80 сот.) в малім форматї і розкішній оправі подає з переважом викінчені ілюстрациї домашних звірят, а поміж се велике богацтво віршів. Подамо лиш заголовки деяких, щоби бодай в приближеню дати понятє про богатий зміст сеї скарбницї віршиків для дїтий. І так є там: »Родичам на новий рік«, »Пісенька«, „Загадки«, »Свиня під дубом«, »Сьпіванка дївчинки«, »Мамі на імянини«, »Пісня погонича“, »Сьпіванка про коника«, »Мамі на новий рік«, „Лисиця і осел“, »Сестрі на імянини«, »Вовк та ягня«, »Родичам на імянини«, »Таткови на імянини«, »Пава і голуб« і ще богато загадок та неназваних віршів.

Ч. 94. »*Друга книжочка для малих дївчат*« (ціна 20 сот.) зложила Евгенїя Ярошиньска з оповідань: »Хлїб насущний«, »Найбільший скарб«, »Нагороджена милостиня“, »Коралї“ і »Талька«. Повні два аркуші друку добірного змісту за 10 кр.!

Ч. 93. »*Серед цьвітів*« фантастична комедия для дїтий в 2 дїях з танцями і сьпівами (ціна 16 сот.) перевела з російскої мови Клявдия Лукашевич. Ся інтересна книжочка обіймає також повні два аркуші друку і коштує сказочну ціну 8 кр.!

Щира дяка належить ся »Педаґоґічному Товариству« зі сторони родичів. Хто дбає про душевний та умисловий розвій своїх дїтий, щоби в них завчасу розбудити охоту та цікавість до книжки, сей певно удасть ся чи до *Тов. ім. Шевченка, ул. Чарнецкого 26.* чи до Ставропиґійскої книгарнї ул. Руска 3., щоби зробити приємність своїм дїтям на св. Николая, та на Різдво. Нехай довгі зимові вечері дїтвора зуживає з користию для себе, нехай з зараня вчить ся цінити і любити руску книжку, розширює свій сьвітогляд та вправляє память виучуванєм віршиків. Видаток малий, а користь і приємність величезна. Тому не лїнуйте ся замовляти, рускі родичі, бо св. Николай вже ось-ось прийде між дїтвору. Нехайже і про ваші потїшки не забуде та принесе їм розумні і корисні дарунки!...

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сьнїшна

Небувала, сензацийна проґрама!

від 16. до 31. грудня 1901.

При співучасти військової музики 80. п. п.

1) **15 медведів, 4 пси, 1 кінь.** Найбільша тресура сьвіта. 2) **Дружина Hadji, Mohamed,** 6 Арабів в невидимих продукциях. 3) **Орлеаньска дївиця,** найгарнїйший і найбільший образ (триває 15 мінут) американьского біоскопу. 4) **Brothers Ceado,** американьскі ґімнастики на рухомій драбинї. 5) **Орхестра і реклямоґраф.** 6) **Lerette** зі своїм »марморним псом Бен«, пластичні постатї. 7) **Maryvan Dyk,** американьска артистка в стрілянню. 8) **The two Paulis,** шпортовий акт на площи Lawn-Tennis. 9) **Les Donvells,** інструментальні віртуози. 10) **Iza Fanchon,** субретка.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя. Що пятницї **High-Life** представленє. Білети вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Вийшли лїричні поезиї

Василя Пачовского.

Книжка перша

під заг.

Розсипані перли

9 аркушів друку малої 8-ки на велїновім папері.

Цїна брош. . . . . 1 кор. 60 сот.
оправ. . . . 2 кор.

З пересилкою **о 50 сот. більше** за реком. посилки. Дістати можна в обох руских книгарнях у Львові. — Найскорше наступить висилка, як гроші прийдуть на адресу: Володимир Старосольский у Львові, ул. Личаківска ч. 27.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова (приходить о годинї)
	6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
	6·20	з Чернівцїв (Іцкан, Галацу), Гусятина
	6·46	з Брухович, щод. від 16. мая до 15. вер. вк.
	7·45	з Янова
	7·40	з Тернополя, Бродів на дв. Підвамче
	8·00	„ „ на дв. головний
	8·10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока
	8·15	з Сокаля, Рави рускої
1·35	8·50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту. Берлина
	11·45	з Ряшова, Любачова, Самбора
	11·55	зі Станиславова (Керемезе, Потутор)
	12·55	з Янова
	1·10	зі Сколього, Калуша, Хирова а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.
	3·14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.
	4·40	зі Самбора, Борислава, Стрия
[illegible]·20	5·11	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
[illegible]·5	5·35	„ „ „ на дв. голов.
	5·50	з Кракова
1·45	5·40	з Чернівцїв, Іцкан
	6·00	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч		
	7·36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
	8·50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня щод.
	9·41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно
	9·20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
[illegible]·40 2·31 12·15	9·50	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова
	9·40	з Чернівцїв, Букарешту,
	10·20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша
	10·20	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·02	» » » на дв. голов.
	3·12	з Підволочиск Копичинець на дв. Підвамче
	3·35	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова (відходить о годинї)
	6·25	до Станиславова, Надвисокого, Потутор
1·55	6·30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·08	6·43	» » » дв. Підзамче
	6·35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
8·30 2·55	8·40	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина
	9·00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер
	9·15	до Янова
	9·25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз
	9·42	„ » » дв. гол.
	10·20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
2·40	10·25	до Чернівцїв,
	1·25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлї і сьвята
	2·15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в недїлї і сьвята
	3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.
	3·26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.
	3·30	до Ряшева, Хирова, Любачова
Ніч		
	6·10	до Станиславова
12·45	6·20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
	6·20	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цьвіт. 1902 щоденно
	6·35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
	7·10	до Тернополя, Бродів дворець головний
	7·32	„ дворець Підзамче
	7·25	до Сокаля і Рави рускої
	7·52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)
	9·30	до Янова від 1. мая до 15. вересня
2·51	10·30	до Чернівцїв і Іцкан
	11·00	до Кракова, Відня, Варшави
	11.10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	11·32	» » дв. Підза
	4·15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора
	4·45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. щод

ЗАМІТКА: Пора нічка числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский рівнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — В містї видають білети їзди: Звичайні білети аґенция часописий Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і всякі иньші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держав них (ул. Красінских ч. 5. в подвірю, сходи II, двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в сьвята 9—12).

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

— — — — — — яко гарна прикраса комнат і

Картини: **Верещаґіна, Шевченко в домовинї і Сластьона, Шевченкова могила.** — — — — — — —

Можна дістати через адмінїстрацию „Руслана“ з пересилкою за *1 кор. 60 сот.*

„ТОВАРИШ“

ілюстрований календар

на 1902. рік.

Цїна 1 кор. без пересилки почтової; з пересилкою о 10 сот. більше.

Замовляти у Сеня Ґорука у Львові, площа Домбровского ч 1.

Лекциї або писарки шукаю денебудь зараз. — Стефан М. студ. II р. прав. Львів, Трауґута 17А, I поверх. — — — —

Видає і відповідає за редакцию Лев Логатинский.

З друкарнї В. А. Шийковского